

Op welk verlof heeft een pleegouder recht?

Pleegouderverlof

Voor wie?	Voor werknemers, zelfstandigen, Vlaamse ambtenaren Bij langdurige plaatsing van minderjarig kind (voor min. 6 maand)
Wanneer?	Moet ingaan binnen de 12 maand na inschrijving
Hoe lang?	6 weken aaneensluitend Wordt verlengd bij 2 of meer pleegkinderen tegelijkertijd Of bij (vermoeden van) handicap
Aanvraag?	Werknemers, Vlaamse ambtenaren → bij werkgever Zelfstandigen → mutualiteit

Opvangverlof

Voor wie?	Enkel voor federale ambtenaren Voor pleegkinderen geplaatst door jeugdrechtbank Ook voor pleegvoogdij voor kind -10
Wanneer?	Moet ingaan op datum waarop het kind in gezin komt.
Hoe lang?	Max. 6 weken (12 weken als kind mindervalide is) Wordt verminderd met aantal werkdagen pleegzorgverlof in zelfde jaar
Aanvraag?	Via fed web portaal van het federale personeel

Zorgkrediet

Voor wie?	Vast-benoemde ambtenaren van Vlaamse overheidsdiensten, onderwijs, lokale en provinciale besturen
Hoe lang?	Min 3 maand, max. 12 maand, gedeeltelijk of volledig
Aanvraag?	www.Vlaamszorgkrediet.be

Pleegzorgverlof of verlof voor pleegzorgers

Voor wie?	Alle werknemers, federale ambtenaren Niet voor zelfstandigen en Vlaamse ambtenaren (inclusief: onderwijs) Voor pleegkinderen en -gasten
Wanneer?	Voor overlegmomenten - verplichte aanwezigheid op zittingen van bv. jeugdrechtbank - contacten met de ouders of andere belangrijke personen voor het pleegkind - overleg met pleegzorgdienst
Hoe lang?	6 dagen per kalenderjaar, te verdelen over de werkende partners
Aanvraag?	Bij werkgever en RVA

2019-06 Op welk soort verlof heeft een pleegouder recht: pleegouderverlof, opvangverlof, zorgkrediet en verlof voor pleegzorgen

Update van 2017-01 Op welk soort verlof heeft een pleegouder recht: pleegzorgverlof, opvangverlof en ouderschapsverlof

Jamal is 6 jaar en verblijft in een pleeggezin. Zijn ouders willen graag afspraken op papier zetten met de dienst voor pleegzorg en het pleeggezin over vakanties, geloofsopvoeding, school, enzovoort. Er wordt een overleg georganiseerd, maar dit kan enkel overdag. Ismaël, de pleegvader, werkt als leerkracht. Samira, de pleegmoeder, werkt als bediende bij een uitzendkantoor. Moeten zij verlof nemen voor dit overleg?

Nurcan is 11 jaar. Haar ouders zijn pas overleden. Haar familie verblijft in het buitenland. Zij kan terecht bij een gezin in de buurt, de dienst voor pleegzorg gaf hen een attest als netwerkgezin. Pleegvader werkt bij de plaatselijke belastingdienst, pleegmoeder is zelfstandig onthaalouder. Kan dit gezin ouderschapsverlof krijgen?

Een uithuisplaatsing van een kind is niet alleen een ingrijpende gebeurtenis voor het kind, het heeft ook een grote impact in het dagelijks leven van het pleeggezin. De zorg voor een pleegkind vraagt extra inzet van de pleegzorgers en hun gezin. Voor een stabiele plaatsing is een goede afstemming tussen betrokken partijen noodzakelijk.

In dit artikel beschrijven we verschillende verlofstelstels waar een pleegzorger, afhankelijk van zijn tewerkstelling beroep op kan doen, deze zijn: pleegzorgverlof, opvangverlof of ouderschapsverlof.

Pleegouderverlof

Sinds 1 januari 2019 bestaat er de mogelijkheid voor **werknemers** en **zelfstandigen** om pleegouderverlof op te nemen. Vanaf 1 april 2019 bestaat het pleegouderverlof ook voor **Vlaamse ambtenaren** (niet voor federale of lokale (gemeentelijke) statutaire ambtenaren). Voor **Vlaams statutair onderwijspersoneel** geldt sinds het voorjaar 2019 een gelijkaardig opvangverlof (voor adoptie-pleegvoogdij-langdurige pleegzorg). Federale ambtenaren hebben ook een eigen soort opvangverlof, zie hieronder.

Bij de plaatsing van een minderjarig pleegkind (-18 jaar) voor een langdurige, continue periode (minimaal zes maanden) kan elke pleegouder een aaneensluitende periode van zes weken pleegouderverlof opnemen, om het pleegkind beter te laten wennen en het gezin tijd te geven om zich aan te passen aan de nieuwe situatie. Deze termijnen worden verlengd wanneer twee of meer nieuwe pleegkinderen gelijktijdig in het pleeggezin verwelkomt

7-1-2020 Jeugdrecht 2019-06 Op welk soort verlof heeft een pleegouder recht: pleegouderverlof, opvangverlof, zorgkrediet en verlof voor pleegzorgen worden of wanneer het kind een (vermoeden van) handicap heeft. Vanaf 2019 komt daar tweejaarlijks nog een extra week verlof bij, te verdelen tussen de pleegouders, tot een maximum van 5 bijkomende weken in 2027. Op dat moment zal elke pleegouder afzonderlijk 6 weken opvangverlof kunnen nemen en kunnen de 5 extra weken verdeeld worden tussen de beide pleegouders.

De aanvraag voor werknemers, Vlaamse ambtenaren en statutair onderwijspersoneel (opvangverlof) gebeurt bij de werkgever. De aanvraag voor zelfstandigen moet bij de mutualiteit. Het pleegouderverlof moet aanvangen binnen de 12 maanden nadat het kind op het adres van het pleeggezin werd ingeschreven; het opvangverlof voor Vlaams statutair onderwijspersoneel moet aanvangen binnen de 4 maanden.

Vanaf 18 maart 2019 zijn werkgevers verplicht om de eerste drie dagen pleegouderverlof van hun werknemer uit te betalen; de rest komt ten laste van de **mutualiteit**. Zelfstandigen ontvangen een **forfaitaire vergoeding** van de mutualiteit. **Vlaamse ambtenaren** ontvangen tijdens de periode van hun pleegouderverlof 82% van hun salaris.

De pleegmoeder van Nurcan komt in aanmerking voor dit pleegouderverlof. Zij zal zelf de afweging moeten maken of de forfaitaire vergoeding opweegt tegen het inkomen dat zij als zelfstandige kan realiseren.

Opvangverlof

Enkel federale ambtenaren kunnen gebruik maken van een specifiek opvangverlof voor pleegkinderen die bij beslissing van de **jeugdrechtbank** aan hun gezin werden toevertrouwd.

Wie heeft er recht op?

Contractuelen, mandaathouders, stagiairs en statutairen werkzaam bij de federale overheid kunnen opvangverlof nemen voor een minderjarig pleegkind dat geplaatst werd door de jeugdrechtbank.

Voorwaarden en termijn

Voor een kind jonger dan drie jaar bedraagt dit verlof maximum 6 weken, in de andere gevallen bedraagt dit maximum 4 weken. De maximumduur van dit opvangverlof wordt verdubbeld wanneer het opgenomen kind mindervalide is.

Ook bij **pleegvoogdij** voor een kind jonger dan tien jaar geldt dit recht. Pleegvoogdij is niet hetzelfde als pleegzorg. Pleegvoogdij is een door een familierechtbank bekrachtigde overdracht van ouderlijk gezag (een soort van mini-adoptie), en komt slechts weinig voor.

Het opvangverlof van de federale ambtenaar voor gerechtelijk opgelegde pleegzorg moet ingaan op de datum waarop het kind daadwerkelijk in het gezin wordt opgenomen. Dit verlof kan men niet opsplitsen. Het opvangverlof wordt verminderd met het aantal werkdagen pleegzorgverlof dat al opgenomen wordt in hetzelfde jaar voor hetzelfde kind.

De pleegvader van Nurcan komt niet in aanmerking voor dit opvangverlof, ook al is hij federaal ambtenaar, aangezien het hier niet over een jeugdrechtbankplaatsing gaat.

Meer informatie vindt men op [de website: fed web portaal van het federale personeel: opvangverlof](#)

Zorgkrediet

Vlaamse ambtenaren hebben sinds 2016 (BVR 26 juli 2016) recht op zorgkrediet (een vorm van ouderschapsverlof) voor zowel eigen kinderen als voor hun pleegkinderen tot en met 12 jaar. Deze vorm van loopbaanonderbreking voor Vlaamse ambtenaren valt onder het 'Vlaams zorgkrediet'.

Wie heeft er recht op?

Vastbenoemde ambtenaren van Vlaamse overheidsdiensten, het onderwijs en van de lokale en provinciale besturen kunnen hier beroep op doen.

Voorwaarden

Personeelsleden die in aanmerking komen kunnen gedurende een periode van minimum 3 maanden en maximum 12 maanden de arbeidsprestatie gedeeltelijk of volledig onderbreken voor o.a. eigen kinderen en pleegkinderen en hiervoor een vergoeding ontvangen.

Jamals pleegvader, Ismaël, werkt als leerkracht en kan beroep doen op dit zorgkrediet.

Meer informatie vindt men op [de website: Vlaams Zorgkrediet](#)

Pleegzorgverlof of verlof voor pleegzorgen

Tijdens de plaatsing van een pleegkind in een gezin worden de pleegzorgers vaak verwacht op overlegmomenten met bijv. de pleegzorgdienst of andere instanties. Een pleegzorger met een arbeidsovereenkomst heeft de mogelijkheid om voor zulke aangelegenheden pleegzorgverlof te nemen.

Wie heeft er recht op?

Het recht op 6 dagen pleegzorgverlof werd voor alle werknemers, verbonden door een arbeidsovereenkomst, ingevoerd in 2008 (wet 27/4/2007, uitgewerkt in KB 27/10/2008). Bij Koninklijk Besluit van 14 november 2011 werd dit recht ook ingevoerd voor federale ambtenaren. Dit betekent dat alle werknemers van de privésector en alle ambtenaren die bij de federale overheid werken een beroep kunnen doen op deze vorm van pleegzorgverlof. Zelfstandigen en Vlaamse ambtenaren, ook in het onderwijs, komen niet in aanmerking. Personen die met een arbeidscontract tewerkgesteld zijn bij een overheidsdienst (geen statutaire benoeming hebben), vallen wel onder toepassing van deze regeling.

Samira kan pleegzorgverlof nemen voor o.a. het overleg dat door de pleegzorgdienst wordt georganiseerd. Ismaël kan enkel pleegzorgverlof nemen indien hij als contractueel tewerkgesteld is en niet als hij vastbenoemd is. (Voor de ouders van Jamal is er geen specifiek verlofstelsel voorzien...)

In de casus van Nurcan komt de pleegvader in aanmerking voor de 6 dagen pleegzorgverlof. Haar pleegmoeder komt hier echter niet in aanmerking voor omdat ze een statuut van zelfstandige heeft.

Hoeveel verlofdagen en uitkering

Men heeft recht op 6 dagen afwezigheid per kalenderjaar. Wanneer het pleeggezin uit twee werknemers bestaat, die beiden zijn aangesteld als pleegouder, dient men deze dagen tussen beide partners te verdelen. Het krediet aan pleegzorgverlof wordt per pleeggezin berekend.

De werknemer die het pleegzorgverlof aanvraagt heeft recht op een forfaitaire uitkering van de RVA, dit bedraagt 109.26 € per afwezigheidsdag (indexering sinds 01/04/2015). Dit bedrag is forfaitair en hetzelfde voor alle werknemers, ongeacht hun loon.

Het KB spreekt enkel van een recht op uitkering per dag. Er zijn geen modaliteiten voorzien om dit op te splitsen in halve dagen.

De pleegzorger moet binnen de twee maanden na de dag van het opgenomen pleegzorgverlof zijn uitkering aanvragen. Doet hij dat later, dan geldt zijn recht op uitkering slechts vanaf de dag waarop de documenten door de RVA zijn ontvangen. De pleegzorger kan de RVA dan ook niet in gebreke stellen wegens laattijdige uitbetaling.

Voorwaarden

Om gebruik te kunnen maken van het pleegzorgverlof moet men aan een aantal voorwaarden voldoen:

- Men moet als pleegzorger aangesteld zijn door een officiële beslissing van een rechtbank, of door attestering van een vergunde dienst voor pleegzorg of door jeugdhulpbeslissing van de Intersectorale Integrale Toegangspoort (opvolger van het Comité Bijzondere Jeugdbijstand).
- Het betreft pleegzorg voor minderjarige personen of minderjarige/meerderjarige personen met een handicap (pleeggasten).

- Dit pleegzorgverlof heeft betrekking op de verschillende soorten plaatsingen in het gezin. Dit betekent dat ook pleegzorgers die ondersteunende pleegzorg bieden, georganiseerd door de dienst pleegzorg, recht hebben op 6 dagen pleegzorgverlof.

Reden om afwezig te blijven van het werk en pleegzorgverlof aan te vragen

In het KB worden drie specifieke omstandigheden beschreven waarop men beroep kan doen op het pleegzorgverlof:

- Wanneer de pleegzorger dient aanwezig te zijn op alle soorten zittingen bij de gerechtelijke en administratieve overheden die bevoegd zijn voor het pleeggezin, bijv. een oproep door de jeugdrechtbank, een ronde tafel gesprek of gesprek met het ondersteuningscentrum jeugdzorg.
- De contacten van de pleegzorger of het pleeggezin met de ouders of andere belangrijke personen voor het pleegkind, bijv. een bezoek van grootouders aan het pleegkind.
- Contacten met de dienst voor pleegzorg.

In andere situaties dient de dienst voor pleegzorg een attest af te leveren dat de noodzaak tot afwezigheid van het werk verduidelijkt. Het mag hier echter niet gaan over situaties die vallen onder het recht om afwezig te zijn van het werk voor dwingende redenen (CAO nr 45). Deze dwingende redenen zijn onvoorziene situaties zoals ziekte, ongeval/hospitalisatie van inwonende familieleden en pleegkinderen, ernstige beschadiging aan bezittingen van de werknemer bijv. bij een brand of wanneer men in een rechtszaak wordt opgeroepen om in persoon voor de rechter te verschijnen.

Meer informatie op [de website federale Overheidsdienst: Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal overleg](#).

Hoe aanvragen?

Het pleegzorgverlof vraagt men eerst aan bij de werkgever en [bij de RVA](#).

De pleegzorger verwittigt de werkgever minstens 2 weken vooraf en bezorgt de nodige attesten of documenten die de nood aan pleegzorgverlof bewijzen. Dit kan bijv. de officiële verwittiging zijn van de jeugdrechtbank of van de dienst voor pleegzorg.

De RVA wordt verwittigd d.m.v. het formulier C61 pleegzorg. Dit document dient ingevuld te worden door zowel de werknemer als de werkgever.

Dit document kan men downloaden op via [de website: RVA: formulieren](#)

Samenvattend

Pleegouderverlof en opvangverlof voor federale ambtenaren zijn de meest uitgebreide vormen van betaald thuisblijven bij het begin van een perspectiefplaatsing. Vlaamse ambtenaren hebben daarenboven ook recht op **zorgkrediet** met vastgelegde vergoeding.

Het '**verlof voor pleegzorgen**' van 6 dagen per jaar is een beperkte tegemoetkoming voor welbepaalde concrete verplichtingen van alle pleegouders.

Er is geen 'gewoon' ouderschapsverlof voor gewone werknemers - pleegouders

Voor gewone werknemers in de privésector is er geen recht op ouderschapsverlof (tijdscrediet). Er zijn wel wetsvoorstellen die dergelijk recht willen invoeren of het pleegzorgverlof van 6 dagen willen uitbreiden.

Auteur: Min Berghmans, SAM, steunpunt Mens en Samenleving vzw

Bronnen

- De Kamer 54K0031: [Wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit van 29 oktober 1997 tot invoering van een recht op ouderschapsverlof in het kader van de onderbreking van de beroepsloopbaan, wat het ouderschapsverlof voor de pleeggezinnen betreft.](#)
- De Kamer 54K0871: [Wetsvoorstel tot wijziging van de regelgeving wat de uitbreiding van het zorgverlof voor pleegouders betreft.](#)
- [website: Vlaams Zorgkrediet](#)
- [website: fed web portaal van het federale personeel: opvangverlof](#)
- [website: RVA: formulieren](#)
- [website federale Overheidsdienst: Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal overleg](#)
- Artikel 30quater van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten
- De nadere modaliteiten tot uitoefening van het recht op pleegzorgverlof worden geregeld door het koninklijk besluit van 27 oktober 2008 betreffende de afwezigheid van het werk met het oog op het verstrekken van pleegzorgen. Dit besluit is in werking getreden met ingang van 22 november 2008.

- 7-1-2020 Jeugdrecht 2019-06 Op welk soort verlof heeft een pleegouder recht: pleegouderverlof, opvangverlof, zorgkrediet en verlof voor pleegzorgen
- Koninklijk besluit van 19 november 1998 betreffende de verloven en arwezigheden toegestaan aan de personeelsleden van de rijksbesturen.
  - Besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van onderbrekingsuitkeringen voor zorgkrediet dd 26/07/2016.
  - <https://www.kennisplein.be/sites/Jeugdrecht/Pages/Opvangverlof-en-pleegzorgverlof-personeelsleden-van-het-onderwijs.aspx>
  -

Gerelateerd

Ouders en familie

Pleegzorg
